

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Development of an Integrated Learning Unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6

ผู้วิจัย นางอัญชลี บงบุตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ดร.พจมาน ชำนาญกิจ (2) ดร.อุษา ปราบหงษ์

Researcher : Mrs. Unchalee Bongbood; Thesis Advisors : (1) Dr. Potchaman Chumnankit

(2) Dr. Usa Prabhong

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) หาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ 4) ศึกษาทักษะการปฏิบัติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ 5) ศึกษา เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและ นาฏศิลป์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหึ่ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ 2) แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบวัดทักษะปฏิบัติ 4) แบบวัดเจตคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบ บูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐาน ได้แก่ t-test ชนิด Dependent Samples

ผลการวิจัยพบว่า

1. หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความสำคัญ การวิเคราะห์เชื่อมโยงหน่วยการเรียนรู้ แนวการจัดกิจกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหา สาระ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2. ผลการหาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_1/E_2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.66/87.56 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและนาฏศิลป์ของผู้เรียนที่ใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.65 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ระดับมากขึ้นไป

5. เจตคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 4.39 อยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to develop an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students, 2) to examine the efficiency of an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students based on the set criteria of 80/80, 3) to compare the students' learning achievements gained before and after they had learnt through an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students, 4) investigate the practical skills possessed by the students who had learnt through an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students, 5) to survey Prathom Suksa 5 students' attitudes toward learning through an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art.

The subjects were 18 Prathom Suksa 5/1 students who were enrolled in 2010 academic year at Ban Nong Hing Community School under the Office of Nong Khai Educational Service Area 3.

The instruments used in the study included an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students, a learning achievement test, a form to measure the students' practical skills, a set of questionnaire to measure the students' attitude toward learning through an integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art. The study adopted One Group Pretest Posttest Design. The statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, and t-test (Dependent samples).

The findings were as follows:

1. The integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students had all major components: significance of the unit, the connection analysis of all learning units, guidelines for holding the activities, learning milestones/standards, indicators, contents, learning media and learning sources, measurement and evaluation.

2. The integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students had its efficiency of 86.66/87.56 which was higher than the set criteria of 80/80.

3. After the students had learnt through the integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students, their achievement was statistically higher than that of before at .01 level of significance.

4. On the average, the students had their practical skills on learning through the integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students at 87.65 per cent which was at the highest level–higher than the set level of high.

5. The students had their attitude toward the integrated learning unit of the Substance of Music and Performing Art for Prathom Suksa 6 Students at 4.39 – the high level.

ภูมิหลัง

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการจัดการ เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถและพัฒนา ตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการ เรียนรู้การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการจัดการ เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐาน การเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมี ความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถและพัฒนา ตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการ เรียนรู้

ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้ง ความรู้ และคุณธรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ หลากหลายเป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมาย หลักของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับ ผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการ ทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการ ปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย

กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะ นิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของ หลักสูตร ดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ ในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการ จัด กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 23) การเรียนรู้แบบ บูรณาการ มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เป็นการ จัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำ กระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันและ ต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการกัน การบูรณาการ คือ การนำความรู้มารวบรวมประมวลไว้ในหน่วยเดียวกัน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหน่วย บูรณา การ ซึ่งหน่วยบูรณาการนี้จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึง สภาพ ความเป็นจริงของการใช้ชีวิตอีกด้วย เพราะการดำรงชีวิต ของมนุษย์ในปัจจุบัน ต้องอาศัยหลายอย่างมาผสม กลมกลืนกัน เพื่อทำให้เกิดความสุข ไม่ได้แยกเป็นส่วนๆ ดังนั้นวิชาต่างๆ ควรจัด ให้ผสมกลมกลืนกันไป การสอน แบบบูรณาการเป็นเทคนิคการสอน โดยเน้นความสนใจ ความสามารถและ ความต้องการของผู้เรียน การผสมผสานของเนื้อหาในแง่มุมต่างๆ อย่างสัมพันธ์กัน เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความคิด และนำความคิดรวบยอดไปสร้าง หลักการเพื่อใช้แก้ปัญหาต่างๆ ได้ (เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว, 2545, หน้า 12) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรดำเนินการพัฒนา หน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพชุมชน สังคม และ บริบทของโรงเรียนด้วย

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบ บูรณาการสาระดนตรีและสาระนาฏศิลป์ โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทักษะปฏิบัติของนักเรียนและเจตคติทางการเรียนหลังจากที่เรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและสาระนาฏศิลป์ ซึ่งเป็นการนำเอากลุ่มสาระศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรี และสาระที่ 3 นาฏศิลป์ มาบูรณาการด้วยกันโดยกำหนดประเด็นเนื้อหาาร่วมกัน วิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง นำมาพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ด้วยการนำเอาสาระการเรียนรู้แกนกลางที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องมาผสมผสานเข้าด้วยกัน การเรียนรู้แบบหน่วยบูรณาการสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและ เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลายและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ (Interdisciplinary Integration หรือ Across Curriculum) เป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระระหว่างวิชาหรือระหว่างศาสตร์ หรือระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไปภายใต้หัวเรื่อง (Theme) มโนทัศน์ (Concept) หรือปัญหา (Problem) ซึ่งเป็นการ บูรณาการตรงกันข้ามกับการบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการบูรณาการภายใต้ หัวเรื่อง (Theme) จะได้เป็นหน่วยการเรียนรู้ (Unit of Learning) และด้วยเพราะเป็นการบูรณาการอย่างผสมผสาน จึงเรียกว่า หน่วยการเรียนรู้บูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือแบบไม่ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคนอื่นๆ, 2548, หน้า 4)

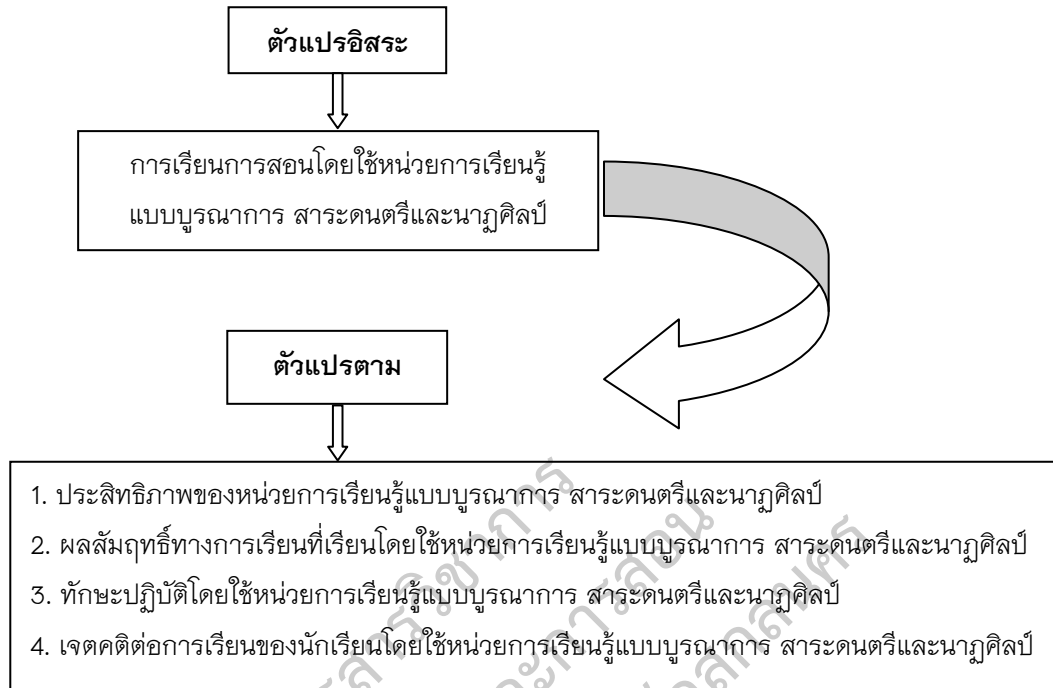
ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการวิจัยดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์
4. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์
5. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 สาระดนตรี และสาระที่ 3 สาระนาฏศิลป์ หลักการแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 2 ห้อง จำนวน 37 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนชุมชนบ้านหนองหิ้ง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงด้วยเหตุผลดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยเป็นครูสอนประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 สามารถควบคุมหรืออำนวยความสะดวกในเรื่องกระบวนการดำเนินการวิจัย

1.2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 เป็นนักเรียนที่มีทั้งนักเรียนที่อยู่ในแก่ง ปานกลาง อ่อน ไม่แตกต่างจากห้องอื่น ใช้เป็นตัวแทนประชากรชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เป็นอย่างดี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.2 เอกสารประกอบหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งประกอบด้วย

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทั้งหมด 2 หน่วยการเรียนรู้ 9 แผนการจัดการเรียนรู้

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์

4. แบบวัดทักษะปฏิบัติของนักเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์

5. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินผลการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ระยะ คือ

1. ก่อนการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ ผู้วิจัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนในวิชาดนตรีและนาฏศิลป์ ก่อนทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ เก็บคะแนนที่ได้ เปรียบเทียบกับคะแนนหลังการทดลอง

2. ระหว่างการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ โดยผู้วิจัยได้นำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายแล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจะคอยสังเกตพฤติกรรม วัดความรู้ ความสามารถจากแบบทดสอบย่อย และทักษะการปฏิบัติของนักเรียน

3. หลังจากทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดเจตคติไปทดสอบกับนักเรียน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนการใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ แล้วนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ หลังจากนั้นนำเอาคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ และแบบวัดเจตคติทางการเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาสรุปประเมินผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 การหาประสิทธิภาพของการใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ที่พัฒนาขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80

1.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test ชนิด Dependent Samples หาค่าเฉลี่ยและค่าเฉลี่ยร้อยละของคะแนนด้านผลสัมฤทธิ์

1.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการวัดทักษะปฏิบัติกับเกณฑ์ที่กำหนดโดยใช้ค่าร้อยละ

1.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการวัดเจตคติต่อการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ กับเกณฑ์ที่กำหนดโดยใช้ค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

2.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) จากอนุทินของนักเรียน การสังเกต และสัมภาษณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ มีดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าร้อยละ (Percentang) เป็นการหาค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่มีการแจกแจงความถี่

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) หรือคะแนนเฉลี่ยของข้อมูลที่ยังไม่แจกแจงความถี่

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดการกระจาย

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ มีดังต่อไปนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนใช้กับหลังใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สารคดีและนาฏศิลป์ โดยการทดสอบค่าที่ (t-test) กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระกัน (Dependent Samples)

กรณีกลุ่มเดิมวัดออกมา 2 ค่า คือ คะแนนสอบก่อนสอน กับคะแนนสอบหลังสอน

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบ (IOC)

3.1.2 หาค่าความยากง่าย (p) และอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม โดยใช้สูตรของ Kude Richardson

4. การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้ โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประการ คือ

1. พฤติกรรมต่อเนื่องหรือกระบวนการ คือ คะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบฝึกหัด การฝึกหัดการปฏิบัติคนเดียวและเป็นกลุ่ม 2. พฤติกรรมขั้นสุดท้ายหรือผลลัพธ์ คือ คะแนนหลังเรียน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย สรุปผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความสำคัญ การวิเคราะห์เชื่อมโยงหน่วยการเรียนรู้แนวการจัดกิจกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

2. ผลการหาประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประสิทธิภาพของกระบวนการกับประสิทธิภาพของผลลัพธ์ E_1/E_2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.66/87.56 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและนาฏศิลป์ของผู้เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.65 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ ระดับมากขึ้นไป

5. เจตคติของนักเรียนนักเรียนที่เรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ย 4.39 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ สาระดนตรีและนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะพัฒนางานวิจัยหรือนำผลการวิจัยในครั้งต่อไปปรับใช้ในโอกาสต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.1 การสร้างและการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ครูจะต้องศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการสร้างหน่วยการเรียนรู้อย่างละเอียด ตลอดจนเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลางของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะนำมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ สามารถหลอมรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างกลมกลืน ครอบคลุมและเหมาะสมกับนักเรียน

1.2 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ควรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว ส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว สามารถวางแผนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนเข้าใจง่าย มองเห็นความเป็นจริงและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ข้อเสนอแนะในการนำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการไปใช้

2.1 ครู อาจารย์ หรือผู้ที่จะนำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการที่พัฒนาขึ้นไปใช้ ควรศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระที่ 2 ดนตรีและสาระที่ 3 นาฏศิลป์ ว่ามีเนื้อหาสาระใดบ้างที่ตรงและสอดคล้องกันสามารถนำมาบูรณาการกันได้

2.2 ครู อาจารย์ หรือผู้ที่จะนำหน่วยการเรียนรู้ แบบบูรณาการที่พัฒนาขึ้นไปใช้ได้ต้องมีประสิทธิภาพ ต้องศึกษาหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนเอกสารประกอบ หน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ให้ละเอียด และเข้าใจอย่างถ่องแท้ ก่อนนำไปใช้

2.3 การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันเพื่อพัฒนา ทักษะปฏิบัติ กระบวนการทำงานกลุ่มและกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้แสดงความคิดเห็น รวมทั้งสามารถทำให้ผู้เรียนได้รู้จัก แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน รู้จักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

2.4 ครูควรดูแลและคอยแนะนำนักเรียนอย่าง ใกล้ชิดในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้ นักเรียนสร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเอง

2.5 การเลือกใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน ควรใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหา เหมาะสมกับผู้ใช้ สื่อมีความหลากหลาย จึงจะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้

2.6 การวัดผลและประเมินผล ครูควรวัดผลให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด ใช้วิธีการ วัดผลประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การประเมินผล ตามสภาพจริง สังเกตการณ์ร่วมกิจกรรม สังเกตการณ์ ปฏิบัติ ใบบาน อนุทินของนักเรียน และการนำเสนอผลงาน หรือการรายงาน เพื่อนำผลการประเมินที่ได้เป็นข้อมูลใน การพัฒนาคุณภาพนักเรียนและพัฒนาการสอนของครู

เรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง ของกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่างๆ ที่จะนำมาสร้างหน่วยการเรียนรู้ สามารถ หลอมรวมเป็นเนื้อเดียวกันได้อย่างกลมกลืน ครอบคลุม และเหมาะสมกับนักเรียน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบูรณาการใน รูปแบบอื่นๆ เช่น แบบคู่ขนาน แบบสหวิทยาการ แบบ โครงการหรือแบบโครงการ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้เนื้อหาอื่นและมีการบูรณาการให้ครบทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ต่อไป

3.2 ควรมีการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบ บูรณาการที่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของ ท้องถิ่น ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ใกล้ตัวเกี่ยวกับชุมชน อาชีพ ขนบธรรมเนียม สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เร็วขึ้นง่ายต่อความเข้าใจและ นำไปใช้ได้จริง ตลอดจนเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิด ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

3.3 ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งชื่อหน่วย การเรียนรู้ นักเรียนจะได้ศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่ชื่นชอบ สิ่งถนัด และเป็นการสร้างความภูมิใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ที่ได้มีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

เบญจมาศ อยู่เป็นแก้ว. (2545). *การสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคณะ. (2551). *ทักษะ 5 C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน*

แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2548). *การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.